

РЕШЕНИЕ

№ 43295

гр. София, 29.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав, в
публично заседание на 08.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **5102** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на "Ц.Б.С.-2009" ООД срещу мълчалив отказ на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите (НАП) за издаване на Акт за възстановяване на недължимо платени държавни такси по Закона за хазарта (ЗХ) по подадено Искане вх. № 26-Ц-136/07.03.2024 г. на Централно управление на НАП. Твърди се, че въпреки надлежното депозиране на искането изпълнителният директор на НАП не се е произнесъл в срок, като по този начин е постановил мълчалив отказ по реда на чл. 131 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК).

С жалбата се иска отмяната на мълчаливия отказ, като са представени аргументи за неговата незаконосъобразност. Излага се, че дружеството е организатор на хазартни игри с 56 лиценза по ЗХ за организиране на игри с игрални автомати в игрални зали и казина, сред които и лиценз за организиране на хазартни игри за игри с игрални автомати, валиден до 23.07.2025 г. за обект с адрес: [населено място], [улица]. Сочи се, че при издаването на лиценза дружеството било заплатило дължимите съгласно приложимата редакция на чл. 30 ЗХ еднократни държавни такси за издаване и поддържане на лиценза за целия му срок на действие. С § 18 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) към приетия и влязъл в законна сила на 01.01.2024 г. Закон за държавния бюджет на Република България за 2024 г. (ЗДБ, отм.) били въведени изменения в чл. 30 от ЗХ, съгласно които размерът на еднократните държавни такси за издаване и поддържане на лиценз за организиране на игри с игрални автомати се увеличил многократно. Допълва се, че за да не понесе санкции и за да продължи дейността си по лиценза, дружеството заплатило

надлежно увеличените с обратна сила допълнителни държавни такси, дължими по силата на измененията в ЗХ, въведени с посочените правни норми от ЗДБ (отм.). Излага се още, че с § 19 - § 22 от ПЗР на ЗДБ (отм.) били въведени разпоредби, които в противоречие с приложимите правни норми на националното и европейско законодателство придали обратно действие на приетите изменения в чл. 30 от ЗХ. Съгласно предвиденото в посочените параграфи увеличените размери на еднократните държавни такси за издаване и поддържане на лицензи били приложими и за организаторите на хазартните игри с лицензи, издадени преди 01.01.2024 г. Жалбоподателят намира, че посочените разпоредби от ЗДБ (а именно § 18 - § 22 от ПЗР към същия закон) били противоконституционни, противоречали на правото на Европейския съюз и международните договори, по които Република България е страна, като освен това при приемането им били нарушени и приложимите материалноправни разпоредби от националния закон. Придаването на ретроактивно действие на измененията на чл. 30 от ЗХ, било извършено при неспазване на правилата за действие във времето на нормативните актове съгласно Закона за нормативните актове (ЗНА), поради което било налице неправилно приложение на материалния закон при формулирането на съответните правни норми. Поради това намира, че сумата, предмет на искането, е недължимо платена и подлежи на връщане. Жалбоподателят се позовава на чл. 14, ал. 3 от ЗНА, според която не можело да се дава обратна сила на разпоредби, които предвиждали санкции, освен ако те били по-леки от отменените. Моли за отмяната на постановения мълчалив отказ по искането, като се иска връщането на платените от дружеството 45 000 лв., за които се твърди, че са недължимо платени. Претендират се разноски.

Ответникът чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като неоснователна. Намира, че отказът да се възстанови претендираната сума е правилен и законосъобразен.

След като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в законоустановения за това срок от лице, което има правен интерес от оспорването. Съгласно чл.131, ал.1 ДОПК, неизясняването в срок на административния орган по искане от вида на процесното представлява мълчалив отказ. Искането до изпълнителния директор на НАП е подадено на 07.03.2024 г. Съгласно чл.129, ал.3 ДОПК срокът за произнасяне на административния орган е 30-дневен и е изтекъл на 08.04.2024 г. Жалбата срещу мълчаливия отказ на изпълнителния директор на НАП е подадена на 22.04.2024 г. Разгледана по същество, тя е основателна.

С определение на Съда на Европейския съюз от 03.07.2025 г. по съединени преюдициални дела C-687/24 и C-688/24 е прието, че са явно недопустими отправените преюдициални запитвания по следните въпроси: „1) Съвместима ли е с член 56 ДФЕС правна норма на държава членка Разпоредбите на § 18—§ 22 от ПЗР на ЗДБ на Р. България за 2024 г., която увеличава с 200 % еднократната фиксирана част от държавната такса за издаване и поддържане на дългосрочен лиценз в хазартния сектор както за онлайн, така и за наземни оператори, така че се ограничава дейността на организаторите на хазартни игри? 2) Съвместимо ли е с принципите на правната сигурност и на оправданите правни очаквания държава членка да приеме правна уредба — разпоредбите на § 18—§ 22 от ПЗР на ЗДБ на Р. България за 2024 г., която увеличава с 200 % еднократната фиксирана част от държавната такса за издаване и поддържане на дългосрочен лиценз в хазартния сектор както за онлайн, така и за наземни оператори, като увеличените държавни такси се прилагат с обратно действие, включително за съществуващите оператори, които следва да заплатят пропорционално новия размер на таксите, въз основа на формула, базирана на оставащия срок на техния лиценз?“. Поради това, доводите в тази насока не следва да се обсъждат.

Видно от представеното удостоверение № 000030-4016/04.04.2024 г. (л.37-38 от делото), на жалбоподателя е издаден лиценз за организиране на хазартни игри с игрални автомати съгласно решение № 000030-3270/20.03.2024 г. на изпълнителния директор на НАП, валиден до 23.07.2025г. Лицензът се отнася за 48 броя игрални автомата с 53 броя игрални места, описани в приложение към удостоверението, находящи се в обект в [населено място], [улица].

Видно от представеното платежно нареждане, на 21.02.2024г. жалбоподателят заплатил такса по чл.30 ЗХ в размер на 45 000 лева (л.29). С вх. искане № 26-Ц-136/07.03.2024г. поискал възстановяване на същата сума на основание чл. 129, ал.1 ДОПК. Приложена е декларация за дължимата еднократна част от таксите по чл.30 ЗХ (л.31-33). Не се установява, нито се твърди произнасяне по това искане. Поради това следва да се приеме, че по него е постановен мълчалив отказ, който е предмет на настоящото производство.

Изпълнителният директор на НАП е компетентен да се произнесе по искане за издаване на акт за прихващане и възстановяване на недължимо платени суми. В чл. 17 от ЗХ са уредени функциите и правомощията на изпълнителния директор на НАП, който съгласно чл. 16 от ЗХ осъществява държавния надзор в областта на хазарта и свързаните с хазарта дейности. Според чл. 17, ал. 1, т. 16 от ЗХ изпълнителният директор на НАП осъществява и други правомощия, освен посочените в т. 1-15, в областта на хазарта и свързаните с него дейности, предвидени в нормативен акт. Изпълнителният директор на НАП е органът, който следва да издаде акта и пред когото следва да се подаде искане за прихващане и/ или възстановяване на недължимо платени такси, тъй като той е органът, който осъществява дейността по издаване и продължаване на лицензите за организиране на хазартни игри, както и има правомощията да се произнася и по други въпроси в областта на хазарта и свързаните с него дейности. Следователно, изпълнителният директор на НАП, който е и орган по приходите съгласно чл.7, ал.1, т.1 от Закона за НАП, е материално компетентният орган да разрешава и съответно да отказва възстановяването на недължимо платени такси по ЗХ.

Съгласно чл. 129, ал.3 ДОПК, актът за прихващане или възстановяване се издава в 30-дневен срок от постъпване на искането в случаите, когато в същия срок не е възложена ревизия или проверка. Не се установява, нито се твърди възлагане на такива. Последното не е задължително изискуемо от закона, а е възможност, предоставена на преценката по целесъобразност на органа по приходите. Наред с това, по постъпилото искане същият следва да издири и прецени релевантните факти, в това число, като провери обстоятелствата, заявени с представената декларация за дължимата еднократна част от таксите по чл.30 ЗХ. Не е налице основание да се приеме, че изменението съобразно §§ 18-23 от ПЗР към ЗДБ (отм.) не съответства на Конституцията; в частност, държавната такса, независимо от размера ѝ и момента на изменението му, не съставлява имуществена санкция. Наред с това, естеството на оспорения в случая акт не позволява решаването на делото по същество. Поради това и на основание чл.160, ал.3 ДОПК мълчаливият отказ следва да бъде отменен, а преписката - върната на компетентния орган по приходите за произнасяне с изричен акт по искането на жалбоподателя.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени направените от него разноски в общ размер на 250 лв., от 50 лв. - държавна такса и юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лв., определени съобразно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ във връзка с чл. 78, ал. 8 от Гражданския процесуален кодекс субсидиарно приложим на основание чл.144 АПК. Сумата е дължима от НАП, която е юридическо лице съгласно чл.2, ал.2 от Закона за НАП.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите по искане на "Ц.Б.С.-2009" ООД, с ЕИК[ЕИК], с вх. № 26-Ц-136/07.03.2024 г. на Централно управление на Националната агенция за приходите.

ВРЪЩА преписката на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона съобразно изложеното в мотивите по-горе.

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите да заплати на "Ц. Б. С – 2009" ООД, с ЕИК[ЕИК], сумата 250 (двеста и петдесет) лева - разноси по делото.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14 – дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Съдия: